

Dosarul nr. 2ra-580/23
2-21105292-01-2ra-13042023

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (S. Dubceac)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (A. Garbuz, A. Ciobanu, I. Grosu)

Î N C H E I E R E

19 iulie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător
judecători

Viorica Puica
Oxana Parfeni
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Red-Nord”,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Grumeza Valeriu împotriva Societății pe Acțiuni „Red-Nord” cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 14 iulie 2021, Grumeza Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SA „Red-Nord” cu privire la încasarea plăților salariale, repararea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii, a indicat că, în perioada 02 martie 2018 – 08 august 2019 a activat la SA „Red-Nord” în funcția de director general interimar.

În ianuarie 2021 a primit de la SA „Red-Nord” informația nr. 1 din 15 ianuarie 2021 privind veniturile calculate și achitate în folosul persoanei fizice Grumeza Valeriu și impozitul pe venit reținut din aceste venituri.

Din informația menționată rezultă că, Grumeza Valeriu ar fi primit venit sub formă de plăți salariale de la SA „Red-Nord” pe parcursul anului 2020 sub formă de salariu în sumă de 31 100 de lei, din care au fost deduse conform art. 36 din Codul fiscal prima de asigurare medicală în sumă de 1 399,50 de lei și contribuția de asigurare socială în sumă de 1 866 de lei, precum și reținută suma impozitului pe venit în sumă de 3 340,14 de lei. Suma de 31 100 de lei urma să fie achitată de întreprindere ca premiu anual pentru rezultate în activitatea și conducerea întreprinderii pentru anul de activitate 2019, premiu care se stabilește și se achită salariatului, director general, în următorul an după anul de gestiune, adică în anul 2020.

A subliniat că, sumă de 31 100 de lei, indicată în informația nr. 1 din 15 ianuarie 2021, nu i-a fost plătită în anul 2020 și nu i-a fost achitată nici până în prezent.

În iunie 2021 a adresat cerere prealabilă către conducerea întreprinderii, prin care a solicitat să-i fie achitată restanța plăților salariale, dar cererea a rămas fără răspuns.

A solicitat încasarea a sumei salariale stabilite și calculate în anul 2020 în mărime de 31 100 de lei și încasarea cheltuielilor de judecată.

Prin cererea de chemare în judecată suplimentară depusă în ședință de judecată reclamantul a solicitat încasarea din contul SA „Red-Nord” în beneficiul său a plății suplimentare în mărime de 43 757,70 de lei pentru neachitarea la timp a salariului în perioada 01.08.2020-12.11.2021 și a prejudiciului moral în mărimea unui salariu mediu.

Ulteior, anexând la materialele cauzei calculul suplimentar, reclamantul a solicitat încasarea din contul SA „Red-Nord” în beneficiul său a plății suplimentare în mărime de 53 181 de lei pentru neachitarea la timp a salariului în perioada 01.08.2020-21.02.2022.

Prin hotărârea din 13 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, acțiunea a fost respinsă.

Prin decizia din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, a fost admis apelul declarat de către Grumeza Valeriu, casată hotărârea din 13 mai 2022 a Judecătoriei Bălți, sediul Central, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată de Grumeza Valeriu împotriva SA „Red-Nord” privind încasarea plăților salariale, prejudiciului material și moral a fost admisă parțial.

A fost încasat de la SA „Red-Nord” în beneficiul lui Grumeza Valeriu suma de 31 100 (brut) de lei (cu reținerile prevăzute de lege) cu titlu de recompensă în baza rezultatelor activității anuale.

A fost încasat de la SA „Red-Nord” în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 699,75 de lei. În rest, pretențiile au fost respinse.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că odată ce s-a aprobat repartizarea nominală a recompenselor anuale din profitul net pentru anul 2019 inclusiv lui Grumeza Valeriu – 31 100 de lei, această sumă urma să fie achitată acestuia, or, pentru reținerea ei în contul achitării unui presupus prejudiciu nu au existat temeiuri legale.

Cât privește solicitarea cu privire la încasarea compensației în mărime de 0,3% din suma neplătită a premiului anual pentru fiecare zi de întârziere, instanța de apel a constatat că această pretenție este neîntemeiată. Or, conform art.330 alin.(2) din Codul muncii, în caz de reținere, din vina angajatorului, a salariului (art.142), a indemnizației de concediu (art.117), a plăților în caz de eliberare (art.143) sau a altor plăți (art.123, 124, 127, 139, 186, art.225 alin.(8) etc.) convenite salariatului, acestuia i se plătesc suplimentar, pentru fiecare zi de întârziere, 0,3 la sută din suma neplătită în termen. Astfel, suma de 31 100 de lei reprezintă o recompensă în baza rezultatelor activității anuale care se achită în temeiul art. 138 din Codul muncii, deci, această plată nu se încadrează în prevederile art. 330 alin.(2).

La 14 martie 2023, de SA „Red Nord” a declarat recurs împotriva deciziei din 01 decembrie 2022 a Curții de Apel Bălți, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei contestate, cu pronunțarea unei decizii noi privind menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 180-181 verso, 187-190).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel invocând aplicarea eronată a normelor de drept material sub forma interpretării eronate a legii.

A menționat că, în procesul judecării cauzei, s-a constatat că la SA „Red-Nord” lipsește vreun act normativ local privind modul de distribuire și achitare a recompensei în baza rezultatelor activității anuale. În consecință, acordarea recompensei este un drept discreționar al Societății recurente, acesta fiind conturat în art. 138 din Codul muncii.

În opinia recurentului, acordarea recompensei în baza rezultatelor activității anuale s-a efectuat conform deciziei nr. 10 pct. 1 din procesul-verbal nr. 6/2020 al ședinței Consiliului Societății. Astfel, după ce au fost efectuate toate reținerile prevăzute de legislație (primele de asigurare medicală în sumă de 1 399,50 de lei; contribuțiile de asigurări sociale în sumă de 1 866 de lei; impozitul pe venit în cuantum de 3340,14 de lei), intimatului Valeriu Grumeza urma să-i fie achitată recompensa în baza rezultatelor activității anuale în mărime de 24 494,36 de lei, și nu cum a solicitat în cuantum de 31 100 de lei.

Totodată, recurenta nu poartă nici o culpă în ce privește neachitarea recompensei în baza rezultatelor activității anuale în mărime de 24 494,36 de lei în favoarea lui Valeriu Grumeza, culpa revenind în acest caz Consiliului SA „Red-Nord”.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Bălți a emis dispozitivul deciziei la 01 decembrie 2022.

La 02 februarie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 173 verso).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul depus de SA „Red Nord” la 14 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 12 mai 2023, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 203). Însă, până în prezent intimatul nu și-a valorificat acest drept.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copieii de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (*Golder împotriva Regatului Unit*, p.38; *Stanev împotriva Bulgariei (MC)*, p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (*Luordo împotriva Italiei*, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (*Levages Prestations Services împotriva Franței*, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea *Botten v. Norway*, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmers c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra

inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SA „Red Nord” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Red-Nord”.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Viorica Puica

judecători

Oxana Parfeni

Ion Malanciuc